

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

DEVELOPMENT OF GRADE 10 STUDENTS' ACHIEVEMENT IN CRITICAL READING OF ONLINE TEXT BY USING QUEST METHOD

ปวีณสุดา ขยันการ / PAVEESUDA KHAYANKAN ¹

มิชัย เอี่ยมจินดา / MEECHAI LEMJINDA ²

ภัทรธีรา เทียนเพิ่มพูน / PATTEERA THIENPERMPOOL ³

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กาญจนบุรี อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 28 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST โดยภาพรวม นักเรียนมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การอ่านสื่อออนไลน์, วิจารณญาณ, การพัฒนา, วิธี QUEST

¹นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

²อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

³อาจารย์ที่ปรึกษา ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) compare the students' achievement in critical reading of online text after learning by QUEST method; and 2) to study the students' satisfactions toward learning by QUEST method. The sample was 28 grade 10 students in the 2nd semester of academic year 2017 in Srinagarindra the Princess Mother School Kanchanaburi under Patronage of Princess Maha Chakri Sirinthorn, under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 8. The instruments included: 1) lesson plans on critical reading of online texts by using QUEST method, 2) an achievement test on critical reading of online texts, and 3) a students' satisfaction questionnaire toward learning by QUEST method. The data were analyzed with mean, standard deviation and dependent t-test.

The findings revealed that:

1. The students' achievement in critical reading of online texts after using QUEST method was higher than that of before with the .05 level of significance.
2. Overall, the students were satisfied with learning critical reading by using QUEST method at the highest level.

Keywords: online text reading, critical, developing, QUEST method

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การเรียนการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษามุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนสามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารถึงการรับรู้ และถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ นักการศึกษา ยังเห็นความสำคัญของวิชาภาษาไทยเป็นอย่างมาก เพราะเป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาอื่น ๆ อีกด้วย การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโต และจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้ผู้อ่านมีความสุข

มีความหวังและมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้ผู้อ่านมีความรู้ความคิด สามารถคิดอย่างรอบคอบ วินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล สามารถพัฒนาความคิด ทำให้ผู้อ่านรู้จักพิจารณา วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ประเมินค่า ตัดสินใจข้อมูลโดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจทุกครั้งและสามารถนำประโยชน์ที่ได้จากการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ (ปัทมา วิญญูกุล, 2551: 22) นอกจากนี้ ฐฐนน แก้วกันจร (2553: 15) ได้กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้อย่างถูกต้อง เป็นผู้มีเหตุผล ใช้ความคิดพิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไปใช้ประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม รวมทั้งสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับชาญชัย หมั่นประสงค์ (2556: 29) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านระดับสูงที่ผู้อ่านต้องใช้สติปัญญาในการวิเคราะห์วินิจฉัยสิ่งที่อ่านว่าถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่ ซึ่งประกอบไปด้วย การจับใจความสำคัญ เติความ แยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น สามารถวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และประเมินคุณค่าเรื่องที่อ่านได้ นอกจากนี้สิรินารถ ธารา (2557: 23) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า การอ่านในระดับสูงที่ต้องใช้ความคิดพิจารณาโดยอาศัยหลักความจริง ความสามารถในการวิเคราะห์ ประเมินค่า และสังเคราะห์ ในสิ่งที่อ่านจากแนวคิดที่ผู้เขียนสื่อความหมาย ผู้อ่านจะต้องใช้ความคิดสติปัญญาอย่างรอบคอบเพื่อทำความเข้าใจ ในเนื้อหาจนสามารถพิจารณาวินิจฉัยและประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้โดยอาศัยหลักความจริงและเหตุผลประกอบในการพิจารณา

กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน และประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่มีต่อการเรียนการสอน จึงกำหนดเรื่องการอ่านไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสาระที่ 1 การอ่าน ดังนี้ สาระที่ 1: การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1: ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน คุณภาพของผู้เรียนในด้านการอ่าน ที่กำหนดไว้อยู่ในมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 คือ การอ่าน ออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง ไพเราะและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน สามารถตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดเห็นใหม่อย่างมีเหตุผล ตอบคำถามจากการอ่านประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ และมีมารยาทในการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 8) นอกจากนี้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นโครงร่างสำหรับนักเรียนที่ต้องการอ่านหรือเขียน บทสรุปได้อย่างมีวิจารณญาณ มีส่วนช่วยให้นักเรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการอ่านโดยภาพรวม

มีการตั้งคำถามนำ กล่าวคือสามารถนำนักเรียนไปสู่ความเข้าใจ การประเมินผลตลอดจนเกิดความซาบซึ้ง ต่อเรื่องที่นักเรียนได้อ่าน การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST มีรูปแบบดังนี้

Q = Question คำถามที่เกิดขึ้นหลังจากการอ่านบทความ ตัวอย่างเช่น มีสิ่งใดที่คุณไม่เข้าใจหรือไม่ มีหัวข้อใดที่คุณอยากจะโต้แย้งหรือไม่ มีสิ่งใดที่คุณอยากจะรู้มากขึ้นหรือไม่

U = Unhappy คุณรู้สึกไม่มีความสุขกับสิ่งใดในบทความ ตัวอย่างเช่น มีจุดอ่อนใด ๆ ในบทความหรือไม่ มีปัญหาใด ๆ ในข้อขัดแย้งหรือไม่ มีสิ่งใดที่คุณไม่เห็นด้วยหรือไม่

E = Excellent, Excited มีจุดใดที่เป็นจุดที่เยี่ยมยอดจนทำให้คุณรู้สึกตื่นเต้นหรือไม่ ตัวอย่างเช่น มีจุดใดที่คุณสนใจหรือไม่ มีสิ่งใดที่ช่วยเติมเต็มช่องว่างความรู้ของคุณหรือไม่ มีสิ่งใดที่ช่วยจุดประกายแนวคิด งานวิจัยให้แก่คุณหรือไม่

S = Strength จุดแข็งของบทความนี้คืออะไร ตัวอย่างเช่น เขียนดีหรือไม่ มีวิจารณ์ญาณหรือไม่ บทความนี้ยืนยันความเชื่อและประสบการณ์ของคุณหรือไม่

T = Theme หัวข้อที่สำคัญที่สุดในบทความนี้คืออะไร ตัวอย่างเช่น ข้อความหลักในบทความนี้คืออะไร มีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ที่เชื่อมโยงกับหัวข้อเหล่านี้หรือไม่ คุณสามารถดึงอะไรออกมาจากบทความได้บ้าง

คำถามเหล่านี้จะครอบคลุมขอบเขตทั้งหมดของการเขียนและการอ่านแบบมีวิจารณ์ญาณอย่างประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ผู้เขียนอธิบายไว้แล้วเบื้องต้นและทำให้ให้นักเรียนที่กำลังวิเคราะห์ สามารถวิเคราะห์อยู่บนพื้นฐานแห่งความเป็นจริง เป็นวิชาการและชัดเจน อีกทั้งนักเรียนยังสามารถประเมินบทความได้โดยการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจเกี่ยวกับเนื้อหา โครงสร้างและคุณค่าของบทความ สุดท้าย ในการประมวลความรู้ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับบทความ ต้องอาศัยบริบท ประสบการณ์และแนวคิดของตนเองประกอบ ในส่วนของ Q จะทำให้นักเรียนได้คิดเกี่ยวกับคำถามที่อาจจะเกิดขึ้นได้หลังจากที่ได้อ่านบทความแล้ว ต่อมาในส่วนของ U จะมีการมุ่งเน้นไปที่เรื่องของการประเมินและความพึงพอใจในเชิงลบ ในส่วนของ E นี้จะมีการมุ่งเน้นไปที่ความคิดเห็นเชิงบวก แต่จุดที่เน้นนั้นจะเน้นเป็นเรื่องเฉพาะหรือเป็นส่วนของบทความนั้น ๆ ในส่วนของ S ยังคงมุ่งเน้นไปที่ความคิดเห็นเชิงบวก แต่จะเป็นทั้งตัวบทความ ลำดับสุดท้าย ในส่วนของ T จะทำให้นักเรียนได้มุ่งเน้นความสนใจไปที่เนื้อหา บทสรุปและความหมายโดยนัยของบทความนั้น

จากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วย QUEST ในข้างต้นนั้นชี้ให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST นั้นเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สามารถที่จะใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านได้อย่างมีวิจารณ์ญาณได้อย่างน่าสนใจ ซึ่งเป็นวิธีที่สามารถที่จะยืดหยุ่นได้ คือ ไม่จำเป็นที่จะต้องเรียงตามลำดับขั้นตอน หรือ ใช้ QUEST ครบทุกขั้นตอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของบทที่ได้อ่านและสามารถที่จะนำมาใช้กับงานวิจัยในเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST” ได้อีกด้วย

อย่างไรก็ตามโลกยุคปัจจุบันเป็นโลกแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงไปได้ไกลทั่วโลก จึงทำให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อย่างหลากหลายไม่มีที่สิ้นสุด ทั้งนี้สื่อออนไลน์มีบทบาท

ในชีวิตประจำวันของบุคคลในสังคมเป็นอย่างมาก อาทิ การสื่อสาร ข่าว การตลาด การบริการ เป็นต้น จึงทำให้การรับสารจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณให้รอบคอบในการกลั่นกรอง ตรวจสอบข้อมูลเพื่อการประเมินค่าที่ถูกต้อง รู้เท่าทันสื่อออนไลน์ และสามารถเลือกใช้สื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อตนเองและสังคม การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นทักษะการอ่านขั้นสูงที่ต้องใช้ปัญญาและเหตุผลในการอ่าน เพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง และมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ดังนั้นผู้เรียนจึงควรฝึกฝนให้เกิดทักษะการอ่านถึงระดับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

วัตถุประสงค์

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST
2. ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST สูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 110 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variable) คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST
 - 2.2 ตัวแปรตาม (dependent variable) คือ ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมี วิจารณญาณและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

3. เนื้อหา

เนื้อหาที่เกี่ยวกับการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ จากสารคดีและบันเทิงคดี จากสื่อออนไลน์ ได้แก่ เรื่องการเลี้ยงลูก การให้เงิน โทรศัพท์มือถือ คอนแทคเลนส์ โยโย่เอฟเฟกต์ การเรียน สถานการณ์ป่าไม้ไทย เพื่อน ความสนใจทางสังคม การทำงาน และรถไฟ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 คาบ

วิธีดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบก่อนทดลอง (Pre-Experimental Design) แบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนสอบหลัง (One-Group Pretest-Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2553: 142-144)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 6 แผน ซึ่งมีการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาหนังสือ ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเนื้อหาที่เกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1: ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ได้แก่ สารคดี บันเทิงคดีในสื่อออนไลน์และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

1.3 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ

1.4 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

1.5 กำหนดเนื้อหาโดยการสำรวจสื่อออนไลน์ที่นักเรียนสนใจ เวลาเรียน และกิจกรรมที่นำมาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 2 คาบ ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เครื่องมือวัดและประเมินผล และกิจกรรมเสนอแนะ

1.6 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 6 แผน แผนละ 2 คาบ รวมเป็นเวลา 12 คาบ โดยใช้เนื้อหาสื่อออนไลน์ประเภทสารคดีและบันเทิงคดี ในแผนการสอนจำนวน 1 เรื่อง รวม 6 เรื่อง ดังนี้

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 2 คาบ
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านตีความ จำนวน 2 คาบ
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การแยกข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น จำนวน 2 คาบ
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านวิเคราะห์ วิจัย จำนวน 2 คาบ
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การสังเคราะห์ จำนวน 2 คาบ
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การประเมินค่า จำนวน 2 คาบ

1.7 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณให้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

1.8 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิควิธีสอน และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล ตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ระหว่าง 0.67-1.00

1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ทดลองจัดการเรียนรู้กับกลุ่มทดลอง

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 30 ข้อ และข้อสอบอัตนัย 2 ข้อ ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

2.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.3 วิเคราะห์เนื้อหาสาระ สาระการเรียนรู้ เพื่อเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ เป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ แบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ

2.5 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกัน ลักษณะข้อสอบเป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก สามารถวิเคราะห์ได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 วิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตัวชี้วัด	เรื่อง	ความรู้/ทักษะตัวชี้วัด						รวม (ข้อ)
		ความ เข้าใจ	การ ตีความ	การแยกแยะ ข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็น	การ วิเคราะห์ วิจารณ์	การ สังเคราะห์	การ ประเมิน ค่า	
ท 1.1 ม 4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่อง ที่อ่าน	การเลี้ยงลูก	-	1	1	1	1	-	4
ท 1.1 ม 4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์ เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล	การให้เงิน	1	1	1	-	1	-	4
ท 1.1 ม 4-6/4 คาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่านและ ประเมินค่าเพื่อนำ ความรู้ ความคิดไป ใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต	โทรศัพท์ มือถือ	1		1	2	-	1	5
ท 1.1 ม 4-6/6.ตอบ คำถามจากการอ่าน ประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่ กำหนด	คอนแทคเลนส์	1	1	1	-	-	-	3
	โยโยเอฟเฟกต์	1	1	1	-	-	1	4
	การเรียน	-	-	-	1	-	1	2
	สถานการณ์ ป่าไม้ไทย	-	-	-	-	1	1	2
	เพื่อน	1	-	-	-	-	1	2
	ความสนใจ ทางสังคม	-	-	-	1	1	-	2
	การทำงาน	-	1	-	-	1	-	2
ปรนัย	-	5	5	5	5	5	5	30
อัตนัย	รถไฟ	-	-	-	-	1	1	2
รวมจำนวนข้อสอบทั้งสิ้น								32

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดไว้คือข้อสอบเป็นแบบปรนัยชนิด
4 ตัวเลือก ตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ ได้ 0 คะแนน จำนวน 30 ข้อ และข้อสอบอัตนัย 2 ข้อ
พร้อมเกณฑ์ให้คะแนนตามระดับคุณภาพที่กำหนด

2.6 เสนอแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณที่ผู้สร้างขึ้นให้
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

2.7 เสนอแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ ที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิควิธีสอน และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้และด้านวัดผลเพื่อนำผลการประเมินมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of item Objective Congruence: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณระหว่าง 0.67-1.00 มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 0.97 และนำผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมาวิเคราะห์รายข้อเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ โดยทดสอบกับนักเรียนที่เคยเรียนวิชานี้มาแล้วจำนวน 50 คน

2.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมาวิเคราะห์

2.8.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบบปรนัย จำนวน 60 ข้อ นำมาวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เกณฑ์ความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 129) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เกณฑ์ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20-1.00 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 130) โดยได้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.11-0.90 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง -0.29-0.79 จึงเลือกที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.32-0.68 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.29-0.79 จากนั้นเลือกนำมาใช้ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ

2.8.2 หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีการของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน จากสูตร KR-20 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 123) โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณนี้เท่ากับ 0.86

2.8.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ มาวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เกณฑ์ความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 (ล้วน สายยศ, 2539: 184, 186) และอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เกณฑ์อำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20-1.00 (ล้วน สายยศ, 2539: 184, 186) โดยได้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.48-0.49 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.50-0.64

2.8.4 หาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 123) โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป โดยได้ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบอัตนัย 0.86 จากนั้นเลือกนำมาใช้ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ

2.8.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ โดยมีคำถาม 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ และ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นมีดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

3.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 15 ข้อ โดยสอบถาม 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ 1.1) การจัดการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่อง 1.2) นักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตามขั้นตอนได้ 1.3) การจัดการเรียนรู้สามารถส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และสามารถแสดงความคิดเห็นได้ 1.4) การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามในสิ่งที่นักเรียนต้องการคำตอบ และ 1.5) การจัดการเรียนรู้สร้างเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนมากยิ่งขึ้น 2) ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ 2.1) นักเรียนชื่นชอบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST 2.2) นักเรียนมีความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรมกับเพื่อน 2.3) นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนได้ 2.4) ครูสามารถช่วยเหลือและให้คำปรึกษานักเรียนได้อย่างทั่วถึง และ 2.5) ครูใกล้ชิดและมีความเป็นมิตรกับนักเรียน และ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ 3.1) นักเรียนมีวิจรรย์ญาณในการอ่านสื่อออนไลน์เพิ่มมากขึ้น 3.2) นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านและมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน 3.3) นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ 3.4) นักเรียนมีทักษะการคิด กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ และ 3.5) นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยมีเกณฑ์การกำหนดค่าระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับ	5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับ	4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ระดับ	3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับ	2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ระดับ	1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

สำหรับการให้ความหมายค่าที่วัดได้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการให้ความหมายซึ่งพัฒนามาจากแนวคิดของเบสท์ (Best) จากหนังสือคู่มือการสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัยของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักทดสอบทางการศึกษา (2543: 47-77) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.3 เสนอแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง

3.4 เสนอแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และจุดประสงค์ คำนวณได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objection Congruence: IOC) ทุกข้อมีค่าเท่ากับ 1.00

3.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ
2. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST
3. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และอัตนัย 2 ข้อ
4. ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST
5. นำผลการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ และผลการทำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST มาวิเคราะห์โดยกระบวนการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณโดยใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ วิเคราะห์ความแตกต่างโดยทดสอบค่าที่ (t-test) แบบ dependent
3. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST จากแบบสอบถามโดยใช้ค่าสถิติ คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

แบบทดสอบ	การทดสอบ	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	t	P
ปรนัย	ก่อนเรียน	30	10.50	1.00	35	49.03*	.000
	หลังเรียน	30	25.36	1.34	84.53		
อัตนัย	ก่อนเรียน	10	2.68	1.06	26.8	23.97*	.000
	หลังเรียน	10	8.25	0.84	82.50		
รวม	ก่อนเรียน	40	13.18	1.56	32.95	47.67*	.000
	หลังเรียน	40	33.61	1.64	84.03		

*p < .05

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนการทดสอบของกลุ่มทดลองก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.56 หลังการจัดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.64 และผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการทดสอบพบว่า ค่า t เท่ากับ 47.67 ค่า p เท่ากับ .000 แสดงให้เห็นว่า ความสามารถด้านการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของนักเรียนระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ลำดับที่ 1 คือ ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.48) รองลงมา คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ นักเรียนแสดง

ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.48) และลำดับสุดท้าย คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.57)

อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST” สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่าความสามารถด้านการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ ผู้อ่านเกิดการเรียนรู้เพิ่มเติม แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ดีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้ ดังที่ Barkhuizen (2002: 19-28) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เป็นการอ่านวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ เพราะผู้อ่านสามารถวิเคราะห์การอ่าน แสดงความคิดเห็น และประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้ โดยประมวลความรู้ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน จากบริบท ประสบการณ์และแนวคิดของผู้อ่านประกอบ โดยผู้วิจัยได้กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ ใฝ่เรียน โดยการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่นักเรียนให้ความสนใจและการใช้คำถามหลากหลายประกอบการสนทนา ซึ่งเป็นการเริ่มต้นการสอนด้วยวิธี QUEST คือ จุดประกายคำถาม Q (Question) 2) ชี้นสอน ประกอบด้วย รูปแบบการสอน 5 ประการ ได้แก่ 2.1 จุดประกายคำถาม Q (Question) นักเรียนเป็นผู้กำหนดคำถามหรือข้อสงสัยจากเรื่องที่อ่านมีความเข้าใจในบทอ่าน 2.2 จุดอ่อน U (Unhappy) ประเด็นที่ขัดแย้งหรือสิ่งที่นักเรียนเห็นต่างไปจากเรื่อง 2.3 จุดยอดเยี่ยม E (Excellent, Excited) นักเรียนสามารถบอกความรู้สึกที่ยอดเยี่ยม ตื่นเต้น เติมเต็มความรู้และแนวคิดได้ 2.4 จุดแข็ง S (Strength) นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อดีของเรื่องที่อ่าน 2.5 จุดหลัก T (Theme) นักเรียนสามารถบอกสาระสำคัญ ข้อความหลักหรือแก่นของเรื่องที่อ่าน และ 3) ชี้นสรุป เป็นการสรุปผลการจัดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และเป็นการทบทวน จุดหลัก T (Theme) เพื่อเป็นการทบทวน ตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถสอบถามหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพิ่มเติมได้

1.2 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ โดยการตั้งคำถาม คือ Q (Question) เพราะนักเรียนได้ฝึกการอ่าน สังเกต พิจารณาเรื่องที่อ่าน ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับความคิดของตนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามให้กับนักเรียนในเบื้องต้นเพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนมองเห็นแนวทางและนำไปประยุกต์ใช้ในการฝึกการตั้งคำถามด้วยตนเอง ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทิตนา แจมมณี (2547: 401) ได้กล่าวว่า บลูม (Bloom) ได้จัดจุดมุ่งหมาย

ทางการศึกษาไว้ 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ซึ่งในด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) นั้น บลูมได้จัดระดับจุดมุ่งหมายตามระดับความรู้จากต่ำไปสูงไว้ 6 ระดับ คือ ระดับความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผลซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดในระดับที่สูงขึ้นไปเรื่อย ๆ เช่น เมื่อถามคำถามแล้วพบว่า ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว ผู้สอนควรตั้งคำถามในระดับที่สูงขึ้น คือระดับความเข้าใจ หรือถ้าผู้เรียนมีความเข้าใจแล้ว ผู้สอนควรตั้งคำถามในระดับที่สูงขึ้นไปอีก

นอกจากนั้นการค้นหาค้นหาจุดอ่อน U (Unhappy) คือ ความรู้สึกไม่มีความสุขกับสิ่งใดจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพราะทำให้นักเรียนมีมุมมองที่เพิ่มมากขึ้นและสามารถกระตุ้นให้เกิดการฝึกคิดได้อย่างหลากหลาย มีเหตุผล สามารถทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านเพิ่มมากขึ้น คือ สามารถวิเคราะห์ข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของเรื่องที่อ่านได้

การค้นหาค้นหาจุดยอดเยี่ยม E (Excellent, Excited) คือ มีจุดใดที่เป็นจุดที่เยี่ยมยอดจนทำให้รู้สึกตื่นเต้น น่าสนใจหรือไม่ ซึ่งนักเรียนสามารถนำความคิดที่ได้จากการอ่านมาประมวลผลร่วมกับความรู้หรือประสบการณ์เดิมของนักเรียนทำให้ครูทราบว่านักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะการอ่านขั้นสูงต้องใช้การคิดที่หลากหลาย ครอบคลุม เพื่อการประเมินค่าอย่างมีเหตุผลซึ่งสอดคล้องกับปัทมา วิญญูกุล (2551: 114) ที่กล่าวว่า การให้นักเรียนพยายามคิดให้รอบคอบโดยคิดทั้งจุดดี จุดด้อย จุดที่น่าสนใจ และความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ แทนการยึดติดกับความความคิดด้านเดียว นักเรียนจะสามารถนำความรู้ ความคิดไปใช้ประโยชน์ได้และทำให้มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นได้

อีกประการหนึ่งที่สำคัญในการอ่านคือการค้นหาค้นหาจุดแข็ง S (Strength) กล่าวคือจุดแข็งของเรื่องนี้คืออะไร ซึ่งเป็นการประเมินค่าตัดสินเรื่องนี้นักเรียนได้อ่านจากกระบวนการคิดวิเคราะห์ ดีความแยกแยะข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นของนักเรียน หากนักเรียนสามารถบอกจุดแข็งของเรื่องได้ แสดงว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน สอดคล้องกับเตื่อนใจ คคตติ (2554: 22) ที่ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การทำความเข้าใจตัวหนังสือที่ปรากฏด้วยการใช้ความคิด สติปัญญา หลักความจริงมาใช้ไตร่ตรองเรื่องราวอย่างเข้าใจเพื่อพิจารณาสาเหตุของเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้อ่าน ตลอดจนสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าเรื่องที่อ่านหรือตัดสินเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล

สิ่งที่สำคัญในการอ่านคือ จุดหลัก T (Theme) คือ หัวข้อที่สำคัญที่สุดในบทความหรือเรื่องที่อ่านคืออะไร หากนักเรียนสามารถวิเคราะห์หรือประเมินค่าว่าส่วนใดของเรื่องที่เป็นจุดหลักหรือแก่นของเรื่องสามารถเสนอแนะแนวคิดที่เป็นประโยชน์ แสดงว่านักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งสอดคล้องกับภานุพงศ์ แสงดี (2549: 18) ที่สรุปความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถในการจำแนกข้อเท็จจริงและความคิดเห็น การลำดับเรื่อง การจับใจความสำคัญของเรื่อง การทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้าจากการอ่าน การสรุปความ การเข้าใจจุดหมาย ทศนคติและลีลา การนำเสนอของผู้เขียนและการประเมินเรื่อง

สิ่งที่สำคัญในการอ่านอีกประการหนึ่ง คือ การเลือกเรื่องหรือบทอ่านให้นักเรียน จากการวิจัยพบว่า นักเรียนให้ความสนใจ ความร่วมมือ รู้สึกชื่นชอบการอ่านเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ ประเภทของเรื่องหรือบทอ่านที่ใช้ คือ ผู้วิจัยเลือกการอ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งเป็นสื่อที่ทันสมัยและอยู่ในความสนใจของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับจันทนา ทองประยูร (2552: 65) ที่ได้ให้ความสำคัญของสื่อออนไลน์ไว้ว่า เป็นข้อมูลเพื่อให้ผู้อ่านสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม หรือเข้าไปยังแหล่งข้อมูลอื่นได้ตามความต้องการ ให้มีทางเชื่อมโยงไปยังฐานข้อมูลอื่นที่หลากหลาย โดยไม่จำกัดตำแหน่งรวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ในทันที เพราะในปัจจุบันนักเรียนให้ความสนใจสื่อออนไลน์เพิ่มมากขึ้น สามารถเข้าถึงได้ตามความต้องการของผู้ใช้บริการ สะดวก รวดเร็วและหลากหลาย จึงทำให้นักเรียนให้ความสนใจตื่นตัว ตื่นเต้น ทำทนายในการอ่านและรู้สึกว่าการอ่านเป็นเรื่องใกล้ตัว อยู่ในชีวิตประจำวันของตนเอง

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST โดยภาพรวม นักเรียนมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ เป็นลำดับที่ 1 รองลงมา คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับสุดท้าย

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ประเด็นนักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตามขั้นตอน นักเรียนเห็นด้วยระดับมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม และนักเรียนสามารถปฏิบัติตามสิ่งที่ครูกำหนดได้ สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามในสิ่งที่นักเรียนต้องการคำตอบ การจัดการเรียนรู้สร้างเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Barkhuizen (2002: 22) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เป็นโครงสร้างที่ชี้เป้าหมายให้แก่ นักเรียนในภาพรวมของจุดประสงค์ในการตั้งคำถามนำ คือการที่ได้ให้นักเรียนไปสู่ความเข้าใจที่เป็นที่พึงพอใจ การประเมินผลและความซาบซึ้งต่อบทความ สามารถส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และสามารถแสดงความคิดเห็นได้

ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ประเด็นนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน นักเรียนเห็นด้วยระดับมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เกิดทักษะการคิด กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ มีวิจารณญาณในการอ่านสื่อออนไลน์เพิ่มมากขึ้น เพราะผ่านกระบวนการฝึกอ่าน คิด มีจุดมุ่งหมายในการอ่าน และกล้านำเสนอความคิดเห็นของตนเอง แสดงว่านักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ประเด็นครูใกล้ชิดและมีความเป็นมิตรกับนักเรียน นักเรียนเห็นด้วยระดับมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการร่วม

กิจกรรมโดยมีครูให้คำแนะนำ คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด ซึ่งสอดคล้องกับชัยอนันต์ สมุทวณิช (2543: 16-17) ที่กล่าวถึงความสำคัญของบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ว่า การสร้างบรรยากาศที่ท้าทาย สามารถกระตุ้น และสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น อยากรแก้ปัญหา และอยากแสวงหาคำตอบ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เห็นว่ามีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาครั้งต่อไป ซึ่งประกอบด้วย ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ครูต้องอธิบายการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ให้นักเรียนเข้าใจและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ ก่อนการจัดการเรียนรู้ เป็นที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดเพื่อที่นักเรียนจะได้มีจุดมุ่งหมายในการอ่าน กระตุ้นความคิดของนักเรียนและสร้างเสริมให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

1.2 คำถามที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST สามารถใช้แนวคำถามได้หลากหลายแนวทาง แต่เพื่อเป็นการส่งเสริมการฝึกความคิดการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน ควรเป็นคำถามปลายเปิด เพราะการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เป็นการส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียน ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลาย เพื่อให้การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนเกิดประโยชน์สูงสุด มีเหตุผลสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยครูสามารถให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

1.3 การเลือกเนื้อหาจากสื่อออนไลน์ควรเลือกให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน มีความยากง่ายที่เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน และมีข้อมูลที่ต้องการ โดยพิจารณาควบคู่ไปกับความเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ และทักษะการอ่านที่ครูต้องการให้เกิดกับนักเรียน ได้แก่ การอ่านเพื่อความเข้าใจ การตีความ การแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การอ่านวิเคราะห์ วิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 สามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ไปทดลองใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ได้ตามความเหมาะสม เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านในระดับต่าง ๆ

2.2 สามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ไปประยุกต์ใช้กับการอ่านประเภทต่าง ๆ เช่น วรรณคดี หนังสือพิมพ์ และสามารถนำไปบูรณาการกับรายวิชาอื่น ๆ ได้ เช่น รายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

สรุป

จากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ในข้างต้นนั้นชี้ให้เห็นว่า ในการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST นั้น เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สามารถใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณได้ ซึ่งเป็นวิธีที่สามารถที่จะยืดหยุ่นได้ คือ ไม่จำเป็นต้องเรียงตามลำดับขั้นตอน หรือ ใช้ QUEST ครบทุกขั้นตอน

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของบทที่ได้อ่าน และเมื่อใช้ควบคู่ไปกับการอ่านสื่อออนไลน์ยิ่งเพิ่มความน่าสนใจด้วย จากงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST พบว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST สามารถทำให้นักเรียน พัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ในระดับ มากที่สุด จึงเหมาะสมที่จะนำไปใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- จันทนา ทองประยูร. (2552, ตุลาคม). การหลอมรวมหนังสือพิมพ์กับสื่อออนไลน์. **วารสารนิเทศศาสตร์**, 1, 59-72
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2543). **รายงานการวิจัยเรื่อง ระบบบริหารจัดการเพื่อการจัดสรรทรัพยากรสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน 12 ปี ที่สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ชาอุชัย หมั่นประสงค์. (2556). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิทยาศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณฐนน แก้วกันจร. (2553). **การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีวิทยาศาสตร์กับวิธีสอนอ่านแบบปกติ**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- เดือนใจ คดีดี. (2554). **การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยของจอห์น สจีวิต มิลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทิตนา แชนณี. (2547). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปัทมา วิญญูกุล. (2551). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้วิธีสอนตามแนวคิดหมวกหกใบกับวิธีสอนตามแนวคิดของสเตอร์นเบอร์ก**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ภาณุพงศ์ แสงดี. (2549). ผลการใช้วิธีวิทยาศาสตร์พัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2553). วิธีวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สิรินารถ ธารา. (2557). การพัฒนากิจกรรมการอ่านเน้นภาระงานเพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Barkhuizen, G. (2002, December). The QUEST for an approach to guided critical reading and writing. *Prospect*, 17, 19-28.
- Vygotsky, L. S. (1987). *The collected works of L S Vygotsky, Vol 1*. New York: Plenum Press.